

[Statsministeren.]

skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om kommunal udligning.

Lovforslaget er et led i den byrdefordelingsreform, der blev indledt sidste år med loven om generelle tilskud til kommunerne, og hvis primære formål er at opnå en forbedret udligning mellem de velstående og de økonomisk svage områder i landet. Den væsentligste årsag til de nuværende forskelle i den kommunale beskatning er spændingen i beskatningsgrundlagene, der spænder fra 6.000-8.000 kr. pr. indbygger i de dårligst stillede kommuner til mere end 20.000 kr. pr. indbygger i de mest velstillede kommuner. En tilfredsstillende udligning mellem kommunerne alene ved at yde tilskud til de økonomisk svagest stillede kommuner vil kræve meget betydelige statsmidler, og der er derfor foreslået en direkte udligning mellem kommunerne, således at kommuner, der har et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet, i princippet afleverer 25 pct. af det overskydende beskatningsgrundlag til de kommuner, der har et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet. Det beløb, der herefter overføres mellem kommunerne, er på grundlag af beskatningsforholdene i 1970-71 anslået til 239 mill. kr. i 1971-72.

Samtidig foreslås areal/indbyggertilskuddet i loven om generelle tilskud til kommunerne ophævet. Af den herved opnåede besparelse for statskassen på 135 mill. kr. i 1971-72 foreslås 96 mill. kr. fordelt mellem de kommuner, der har et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet. Disse kommuner vil således i princippet modtage i alt 35 pct. af deres manglende beskatningsgrundlag.

Af bilag 2 og 3 i bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at ordningen vil få en betydelig udlignende virkning på de kommunale beskatningsniveauer på trods af, at der ikke i bilag 3 er indregnet virkningerne af tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner og den foreslåede låneordning, som vil bevirke en yderligere ind-

snævring af forskellene i beskatningen. Efter den nuværende ordning har 16 kommuner et beskatningsniveau under 12 pct. og 39 kommuner et beskatningsniveau over 18 pct. Efter forslaget vil 10 kommuner få et beskatningsniveau under 12 pct. og kun 19 kommuner et beskatningsniveau over 18 pct.

Selv efter den foreslåede udligningsordning vil der dog være kommuner, som har et meget højt beskatningsniveau, hvilket bl. a. skyldes særlige forhold som stærk befolkningsudvikling eller et specielt ringe befolkningsgrundlag i forhold til den geografiske udstrækning. Derfor foreslås tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner i loven om generelle tilskud til kommunerne opretholdt, men således at der ved fordelingen især tages hensyn til disse kommuners særlige udgiftsbehov. Det skønnes dog, at et beløb på 25 mill. kr. vil være tilstrækkeligt til dette formål i 1971-72. Af den herved opnåede besparelse for statskassen på 25 mill. kr. og den resterende del af areal/indbyggertilskuddet på 39 mill. kr. foreslås 50 mill. kr. anvendt til en låneordning for kommuner med særlige vækstproblemer. Som typiske eksempler herpå kan nævnes kommuner i den nordøstlige del af Sjælland med kraftig befolkningsudvikling som følge af udviklingen i hovedstadsområdet og kommuner, der påføres særlige problemer i forbindelse med etablering af en enkelt stor virksomhed eller offentlige anlæg.

Jeg har ikke anset det for hensigtsmæssigt at foreslå ændringer i den særlige udligningsordning, der blev gennemført i loven om generelle tilskud til kommunerne, for kommunerne i Københavns amt samt Københavns og Frederiksberg kommuner, idet en endelig afklaring af hovedstadsproblemerne bør afvente resultatet af hovedstadsreformudvalgets arbejde.

Da ordningen foreslås sat i kraft med virkning fra finansåret 1971-72, vil det være af stor betydning for kommunerne at kende virkningerne af ordningen ved budgetlægningen for 1971-72 i august-september 1970.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.